

Nr 120

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1960/61 till nomadskolor jämte i ämnet väckta motioner m. m.

(2:a avd.)

1:o) **Nomadskolor: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln (punkt 227, s. 585 och 586 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1960) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61, dels ock till Nomadskolor: Avlöningar för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 276 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Ragnar Bergh* (I: 367) och den andra inom andra kammaren av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.* (II: 475), i vilka hemställts, att riksdagen måtte utöver vad i åttonde huvudtiteln under förevarande punkt äskats till kurs för nomadlärare i lapska språket vid Uppsala universitet anvisa 40 000 kronor.

Beträffande motiveringen för det motionsvis gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 475.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, vilket innebär en anslagshöjning med 53 000 kronor, avser — förutom automatiska utgiftsökningar — anvisning av 4 000 kronor för anordnande försöksvis av särskild specialundervisning i nomadskolor under sammanlagt högst 10 veckotimmar.

Statsutskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionerna I: 367 och II: 475 av 1957 års nomadskolutredning och länskolnämnden i Norrbottens län.

1957 års nomadskolutredning har anfört i huvudsak följande.

I utredningens direktiv uttalas bland annat: »Jag vill endast understryka, att skolundervisningen för nomadbarnen, hur den än ordnas, måste utformas så, att den icke blott fyller samma uppgift som all grundläggande undervisning inom det svenska skolväsendet utan även bibringar de upp-

växande samerna en riktig uppfattning om och goda insikter i samekulturen och sådana övriga förhållanden, som är speciella för denna befolkningsgrupp och bör bevaras levande.» Enligt utredningens mening kan denna målsättning icke förverkligas med mindre än att sådan undervisning i lapska språket, som meddelats på senare år, även i fortsättningen erbjudes samernas barn, och att den anförtros åt kompetenta lärare. Då det nu gällande provisoriet i fråga om lärarnas behörighet för undervisning i lapska icke är tillfredsställande, framstår en kvalificerad lärarutbildning som en betydelsefull och brådskande angelägenhet. Utredningen tillstyrker på denna grund de ovan angivna motionerna.

Länsskolnämnden i Norrbottens län har avgivit följande yttrande.

Enligt länsskolnämndens mening tala i och för sig sakliga skäl för att samernas barn inom sitt speciella undervisningsväsende beredas möjligheter att inom nomadskolans ram erhålla fullgod undervisning i sitt modersmål lapskan. Emellertid har länsskolnämnden inhämtat, att 1957 års nomadskolutredning — som enligt sina direktiv torde ha att utreda frågor av här ifrågavarande natur — beräknas slutföra sitt arbete under våren 1960. I avbidan på utredningens förslag anser sig länsskolnämnden efter närmare överväganden icke böra i nuvarande läge taga ställning till motionärernas yrkande om anvisande av medel till en kurs för nomadlärare i lapska språket vid Uppsala universitet under hösten 1960.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Med anledning av motionerna I: 367 och II: 475 får utskottet anföra följande.

I motionerna föreslås, att medel skall anvisas för anordnande vid Uppsala universitet hösten 1960 av en kurs i lapska språket för nomadlärare. Utskottet, som finner goda skäl tala för att en kvalificerad kurs av angivet slag kommer till stånd, har emellertid icke ansett sig böra tillstyrka bifall till det i motionerna gjorda yrkandet. Enligt vad utskottet erfarit har Kungl. Maj:t till 1957 års nomadskoleutredning överlämnat en framställning med samma syfte som det i motionerna angivna, att av utredningen tagas i övervägande vid fullgörande av utredningsuppdraget. Frågan befinner sig således under utredning. När de sakkunniga fullgjort sitt uppdrag, bör det enligt utskottets mening ankomma på Kungl. Maj:t att framlägga förslag, huruvida och på vad sätt en kurs av här ifrågavarande slag bör anordnas.

Under återopande av vad som anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 367 och II: 475,

a) godkänna följande avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1960/61:

Avlöningsstat

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	536 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	10 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	573 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	152 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	22 000
Summa kronor	1 293 000

Särskilda uppbördsmedel

Ersättning från byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond	17 000
Nettoutgift kronor	1 276 000

b) till *Nomadskolor: Avlöningar* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 1 276 000 kronor.

2:o) **Nomadskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 228, s. 586 och 587), vilket innebär en anslagsminskning med 18 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nomadskolor: Omkostnader* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 620 400 kronor.

3:o) **Nomadskolor: Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 229, s. 587 och 588), vilket innebär en anslagshöjning med 27 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nomadskolor: Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn* för budgetåret 1960/61 anvisa ett förslagsanslag av 98 000 kronor.

Stockholm den 13 maj 1960

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 119.